

což ovšem nebrání stranám, by věc nevyřídily samy mezi sebou dohodou, smírně, pročez právě to shora poznačeno za problém, zda stačí k zachování lhůty oznámení Státnímu pozemkovému úřadu, protože, uzná-li tento uplatňované právo, žaloba odpadne. Právem tedy i tu byla žádost stěžovatelky, jež má mylně za to, že soud v řízení nesporném působí tu jako zprostředkovatel — na rozdíl od rozhodovatele — pro nepřípustnost žádosti odmítnuta, ačkoli ovšem rekursní soud jest tu potud na omylu, že myslí, že věc před soudy vůbec nepatří, kdežto, jak shora uvedeno, patří sem, avšak jen na pořad sporu, jak správně prvý soudce, ač to neodůvodňuje, rozpoznal.

Čís. 9176.

Zamítl-li soud své stolice námitku nepřípustnosti pořadu práva jakož i žalobu, do usnesení zamítajícího námitku nepřípustnosti pořadu práva, nebylo si stěžováno, odvolací soud pak ve věci zrušil rozsudek prvního soudu a vrátil mu věc, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal, nelze žalovanému uplatňovati v rekursu na dovolací soud námitku nepřípustnosti pořadu práva.

I neoprávněně vydaný dodatek Státního pozemkového úřadu k rozhodnutí o přidělu, do něhož si nebylo stěžováno, nabývá právní platnosti.

Třeba nebylo vyhověno rekursu do zrušovacího usnesení odvolacího soudu, jest výrok o útratách rekursu ponechat konečnému rozhodnutí (§ 52 c. ř. s.), měl-li rekurs úspěch v tom, že z jeho podnětu (byť i ne vzhledem k jeho vývodům) byly opraveny směrnice pro další jednání.

(Rozh. ze dne 14. září 1929, R I 731/29.)

Žalující obec, v Čechách, domáhala se na žalovaném, by jí odevzdal do vlastnictví část pozemku a za tím účelem podepsal vkladní listinu, již svoluje k odpisu parcely ze vložky čí. 693 a k zápisu do nové vložky se současným vkladem zástavního práva pro žalující obec, jinak že bude lze knihovní zápisy provést na základě rozsudku. **Procesní soud své stolice zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva, ježto žalující obec opírá žalobní nárok o dohodu ze dne 12. září 1923, tedy o právní jednání soukromoprávní, o němž jest rozhodovati řádným soudem.** Ve věci samé zamítl žalobu jako neodůvodněnou, ježto žalobní prosba jest tak neurčitá, že by podle rozsudku jí vyhovujícího nebylo lze povolit exekuci. **Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, v jednání pokračoval a znovu rozhodl.** **Důvody:** Žalobce opírá žalobu o ústní dohodu, která byla za spolupůsobení Státního pozemkového úřadu dne 12. září 1923 uzavřena mezi žalující obcí s jedné a žalovaným s druhé strany, toho znění, že žalující obec upustila od nároku na přiděl celých parcel číslo kat. 267, 333 a 315 a souhlasila s tím, by tyto parcely byly přiděleny žalovanému, když tento se zavázal, že přenechá žalující obci kdykoliv z parcely čí. kat. 267 část ve výměře 15 ha a z parcely čí. kat. 333

po případě čís. kat. 315, nebude-li rozebrána pro drobný příděl, část se strany jižní ve výměře 5 ha za cenu nabývací. Žalovaný doznává, že u Státního pozemkového úřadu bylo o přenechání pozemků ze zbytkového statku, který měl obdržeti, jednáno, že o tomto jednání byl sepsán úřední záznam ze dne 12. září 1923 v tom smyslu, že žalující obec má obdržeti ze zbytkového statku část pozemků k účelům stavebním, že však s tím nesouhlasil, ale úřední záznam podepsal. Z toho patrně, že o přenechání části pozemků ze zbytkového statku bylo skutečně jednáno. Prokáže-li se, že dohoda se stala tak, jak ji žalobkyně tvrdí, není pochybnosti o tom, že zbytkový statek měl se dostat žalovanému jen pod tou podmínkou, že žalovaný postoupí z něho část pozemků žalující obci. A poněvadž žalovaný úřední záznam podepsal, svědčí tato okolnost o tom, že s touto podmínkou souhlasí. Zbytkový statek byl Státním pozemkovým úřadem přidělen žalovanému, ale do přidělovacího rozhodnutí nebyla tato podmínka nedopatřením Státního pozemkového úřadu pojata a teprve dodatkem k tomuto rozhodnutí ze dne 9. června 1927 žalovanému uložena za povinnost. Tím splněn byl slib žalovanému a jest na něm, by i on plnil slib žalující obci, bude-li ovšem prokázán tak, jak žalující strana jej tvrdí, poněvadž tímto ujednáním převzal by určitý závazek k obci Ú. Nejde tu proto o příslib podle § 936 obč. zák., nýbrž o určitý závazek žalovaného přenechati žalobci určité části pozemků z jeho zbytkového statku za úplat, tedy o smlouvu mezi stranami, že na požádání žalobkyně uzavře žalovaný s ní kupní smlouvu o částech pozemků ve výměře 15 ha a 5 ha z uvedených pozemků a proto také nezáleží na tom, zda jsou tu všechny podmínky § 936 obč. zák. čili nic. Závazek žalovaného není neurčitý, jak se prvý soud domnívá, vždyť podle něho má žalovaný odevzdati určité díly pozemků, 15 ha z pozemku číslo kat. 267 a 5 ha z pozemku číslo kat. 333 se strany jižní za cenu nabývací. Je proto určený i pozemek i jeho výměra i cena. Taková dohoda není neplatná a nárok podle ní přiznaný lze vynutiti podle ustanovení § 353 ex. ř. a násl. Tím, že žalobkyně z žalobní žádosti vyloučila slova i jinak, lze tuto uvedené knihovní zápisy provést na základě tohoto rozsudku, pouze obmezila žalobní prosbu a k takovému obmezení jest žalobkyně podle § 235 c. ř. s. oprávněna.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu žalovaného s tím, že o útratách rekursu bude uznáno jako o části nákladů sporu v konečném rozhodnutí.

D ů v o d y:

Stěžovatel nechal výrok prvního soudce pojatý do rozsudku, že se jeho námitka nepřipustnosti pořadu práva zamítá, vejíti v právní moc a teprv nyní, když odvolací soud ve věci samé zaujal jiné stanovisko než první, jenž žalobu zamítl, přichází se zmatečností, kterou právně pojímá mylně jako zmatečnost podle čís. 3 § 477 c. ř. s., kdežto, kdyby tu zmatečnost byla, šlo by o čís. 6 cit. §. Ale tato stížnost jest, poněvadž jde zároveň o otázku § 42 třetí odstavec j. n. podle plenárního usnesení

čís. 3775 sb. n. s. nepřipustná, an výrok o nepřipustnosti pořadu práva v nižších stolicích vyneseny nabyt právní moci.

Co se týče věci samé, není předem správné, co uvádí stížnost, že věrný opis dohody ze dne 12. září 1923 založil žalovaný do sporných spisů a proti pravosti a správnosti že neučiněny námitky, neboť takový opis ve spisech nelze nalézt, a nikde není také udáno, že byl předložen, bylo by tedy třeba dohodu tu teprve co do jejího obsahu zjistiti, by se její právní význam mohl posouditi, avšak k tomu ani nedojde, pak-li dodatek ze dne 9. června 1927, který Státní pozemkový úřad k přídělové listině vydal, jest už právoplatný, jímž by byl, kdyby buď lhůta ke stížnosti na nejvyšší správní soud byla uplynula, aniž stížnost podána, nebo stížnost sice podána, avšak byla právoplatně zavržena, takže by rozhodnutí Státního pozemkového úřadu v dodatku tom obsažené tvořilo mezi stranami právo. (Předpis § 17 zákona o správním soudě, že stížnost ke správnímu soudu nemá na provedení výroku správního úřadu odkládacího účinku, nepřichází tu v úvahu, protože nejde o exekuci, nýbrž o otázku, zda právo (povinnost) z výroku vyvěrající nemohou býti řádným prostředkem zvrženy a výrok tedy může býti podkladem pro rozhodnutí rozepře.) Že právoplatný výrok Státního pozemkového úřadu zřídil povinnost žalovaného (právo žalující obce), které stanoví, právoplatně, vyloženo podrobně v rozhodnutí čís. 7862 sb. n. s. (zvláště pod III.), pročež se na ně odkazuje. Názor vyslovený v rozhodnutí zemského civilního soudu v Praze ze dne 24. září 1928 č. j. R II 267/28, jímž soud ten knihovní vtělení povinnosti žalovaného z výroku toho vzniklé z toho důvodu zamítl, že Státní pozemkový úřad není oprávněn vydávati dodatečná rozhodnutí o přídělu, nemá, i kdyby byl správným, zde významu, neboť posouditi to nenáleží ani knihovnímu soudu ani soudu procesnímu, nýbrž jen nejvyššímu správnímu soudu, bylo-li si do takového dodatku stěžováno; nebylo-li si stěžováno, nabývá i neoprávněně vydaný dodatek právní platnosti a tvoří právo, jak v cit. rozhodnutí čís. 7862 provedeno. Přes to sluší uvést, že jest rozdíl, když Státní pozemkový úřad jistě ustanovení do přídělové listiny pojeti nedopatřením opoměl, ač podle obsahu spisů je do ni pojeti měl a pak, nedopatření postřehna, vydá proto k ní dodatek, jako zde, anebo vydal-li listinu přídělovou za doby, kdy k takovému ustanovení podle obsahu spisů příčina nebylo a teprve později příčina taková se dostaví, jako v případě rozhodnutí čís. 8794 sb. n. s. To i odvolací soud přehlédl. Nabyt-li žalující městys z dodatku práva, jest vše ostatní, jako zda shora zmíněná dohoda byla jen smlouvou předchozí podle § 936 obč. zák. nebo jen přípravným jednáním, vůbec zda je závazná a zda a jaká práva a povinnosti mezi stranami založila, docela vedlejší a nerozhodné, neboť práva a povinnosti plynou z právoplatného dodatkového výroku Státního pozemkového úřadu i tehdy, když žádné dohody nebylo, a na dohodu došlo by teprv, kdyby výrok ten byl zvržen a uklizen. Dojde-li však na dohodu, mohou se ony právní otázky, jakou povahu měla a jaká práva a povinnosti založila, rozbíratí teprv, až obsah dohody, jenž jest sporný, bude přesně znám, buď že bude stranami souhlasně přiznán nebo

bezpečně dokázán, v kteréž příčině pohřešuje se ve spisech záznam Státního pozemkového úřadu, jež tento úřad podle tvrzení žaloby prý si o ní učinil, a dlužno pak, přijde-li na ni, opatřiti především spisy Státního pozemkového úřadu na věc se vztahující. Podle těchto směrnic jest tedy dále projednávat.

Výrok o útratách spočívá na § 52 c. ř. s., kterého bylo proto nutno užiti, že, třebas stížnosti nevyhověno a napadené usnesení odvolacího soudu, rozsudek prvního soudce zrušující, bylo potvrzeno, přece stížnost má ten výsledek, že opraveny směrnice pro další jednání a zabráněno scestnosti, a třeba to není zásluhou vývodů stížnosti, která správné směrnice neuplatňuje, je to přece zásluhou jejího podání, jež nejvyššímu soudu umožnilo věc na správné právní koleje svěsti.

Čís. 9177.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Část průjezdu, pronajatá za tím účelem, by si tam nájemník zřídil prodejní stánek, není »místností« po rozumu § 30 zákona. Lhostejno, že stánek stojí přes den z části před vraty mimo průjezd a v noci se posunuje za vrata do průjezdu.

(Rozh. ze dne 14. září 1929, R II 315/29.)

Žalovaný měl v průjezdu žalobcova domu stánek. Proti mimosoudní výpovědi z průjezdu namítl žalovaný mimo jiné, že nájemní poměr podléhá ochraně nájemců. Procesní soud první stolice z tohoto důvodu výpověď zrušil. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Mezi stranami jest nesporno, že žalovaný užívá jako nájemník průjezdu žalobcova domu k provozování obchodní živnosti tím způsobem, že tam má postavený stánek se zbožím, který jest v průjezdu domu před i za otevřenými vraty a přes noc za zavřenými vraty domu; průjezdem se chodí do domu a jest to jediný vchod do domu. Z toho vysvítá, že žalovanému jest pronajata ona část průjezdu, které jest zapotřebí k provozování jeho živnosti, tudíž jen prostor, proti ostatním částem průjezdu nijak znatelně neohraničený. Místo to nelze považovati za místnosti ve smyslu § 30 zák. o ochr. náj., poněvadž vzhledem k ustanovení § 6 obč. zák. jest míti za to, že úmyslem zákonodárcovým jest, poskytovati ochranu nikoli místu, prostoru, na němž se živnost provozuje, nýbrž toliko místnosti sloužící tomuto účelu. Žalovaným najatá část průjezdu není proto pod ochranou nájemníků.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Podle § 30 zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. vztahují se ustanovení zákona o bytech, pokud není jinak předepsáno, i na